

DEPARTMENT OF
ECONOMICS AND
INTERNATIONAL ECONOMIC
RELATIONS

GLOBAL ECONOMY: MODERN PARADOXES AND CONTOURS OF THE FUTURE

International scientific and practical student
and young scientists conference

Economy

ODESA

01/11/2024

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

International Humanitarian University
Andres Bello Catholic University (Venezuela)
University of Monterrey (Mexico)
University of Illinois (USA)
University of Saskatchewan (Canada)
Khmelnitskyi National University
Cherkasy State Technological University
State institution «Institute of Market and Economic and Environmental
Research of the National Academy of Sciences of Ukraine»

«ГЛОБАЛЬНА ЕКОНОМІКА: СУЧАСНІ ПАРАДОКСИ ТА КОНТУРИ МАЙБУТНЬОГО»

GLOBAL ECONOMY: MODERN PARADOXES AND CONTOURS OF THE FUTURE

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених

Міжнародний гуманітарний університет (Одеса)

1 листопада 2024 року

Tallinn
Teadmus

2024

Печена А. А.,
здобувачка 3 курсу спеціальності «Облік і оподаткування»,
Одеський національний економічний університет
Артюх О. В.,
д.е.н., пофесор, професор кафедри бухгалтерського обліку,
аналізу та аудиту,
Одеський національний економічний університет

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ ОФШОРНИХ КОМПАНІЙ

Оподаткування часто сприймається як щось складне і заплутане. Множинність податків, постійні зміни законодавства та різноманітні податкові пільги створюють враження, що розібратися в цьому може лише вузьке коло фахівців. Однак, розуміння основних принципів оподаткування є важливим для кожної людини, адже від цього залежить не лише розмір нашої зарплати, а й загальний стан економіки країни.

В оподаткуванні важливу роль відіграє податковий контроль. Мета податкового контролю – забезпечити справедливий розподіл податкового навантаження, протидіяти ухиленню від сплати податків та забезпечити стабільність бюджету [1].

Проблема ухилення від сплати податків є гострою для багатьох країн світу, в тому числі і для України. Недоотримання державою значних сум податків негативно впливає на розвиток економіки, соціальну сферу та загалом на добробут громадян.

Існує багато причин, чому платники податків свідомо уникають своїх обов'язків. Серед них можна виділити:

- нечіткі формулювання та постійні зміни у податковому кодексі, які створюють умови для різного тлумачення та маніпуляцій.
- недостатня обізнаність платників податків зі своїми правами та обов'язками, що в результаті призводить до помилок та навмисних порушень.
- корупція, бюрократія та відсутність прозорості в роботі податкової служби як один з елементів демотивації платників до чесної сплати податків.
- високе податкове навантаження. Занадто високі ставки податків можуть спонукати платників до пошуку шляхів ухилення від сплати.
- бажання отримати конкурентну перевагу, яке штовхає деякі підприємства до недобросовісних методів ведення бізнесу, включаючи ухилення від податків.

Однією з найбільших проблем сучасної податкової системи є використання офшорних зон. Офшорні юрисдикції пропонують компаніям і фізичним особам низькі податки або повне їх звільнення, а також високий рівень конфіденційності. Це створює спокусливу пропозицію для тих, хто бажає мінімізувати свої податкові зобов'язання. Це призводить до значних втрат для державного бюджету та порушує принципи податкової справедливості [2].

Податковий кодекс України визначає офшорну зону як юрисдикцію, де ставка податку на прибуток юридичних осіб нижча за українську щонайменше на 5%. Це визначення є основою для застосування спеціальних правил оподаткування міжнародних транзакцій. На жаль, в українському законодавстві відсутнє конкретне визначення поняття «офшорної компанії».

Головними характеристиками офшорної компанії є [3, с. 169]:

- вона не проводить комерційну діяльність на території своєї реєстрації;
- зазвичай, вона звільнена від обов'язку сплачувати податки;
- має статус нерезидента країни;
- має посередника (секретарську компанію) в країні своєї реєстрації.

На міжнародному рівні використання офшорних зон розглядається як серйозна загроза, оскільки воно сприяє ухиленню від сплати податків, легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, та підриває фінансову стабільність. Тому деофшоризація стала одним з пріоритетних напрямків діяльності міжнародних організацій, таких як FATF (Група з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей), ООН та ОЕСР (Організації економічного співробітництва і розвитку) [4]. Одним з перших кроків до співпраці з міжнародними організаціями

було те, що за українським законодавством офшорні зони поділили на два переліки: «чорні» та «сірі». Україна періодично оновлює перелік офшорних зон з урахуванням даних глобального форуму з прозорості та обміну інформацією для податкових цілей ОЕСР [2, с. 38-39].

Для подолання проблеми офшоризації необхідно знизити податкове навантаження. Однак, навіть такий метод подолання проблеми офшоризації, як зниження податкового навантаження, може стати неактуальним, хоча й є популярним інструментом стимулювання економічного зростання. Він не є панацеєю для вирішення проблеми відтоку капіталу в офшорні зони. Навпаки, без супутніх реформ, воно може призвести до посилення тіньової економіки та неефективного використання бюджетних коштів. Для ефективного залучення інвестицій в національну економіку необхідне створення комплексного середовища, яке б включало в себе не лише податкові пільги, але й прозорість бізнес-процесів, ефективне правосуддя та гарантії захисту прав власності [1, с. 38-40; 4, с. 79-85]. Лише за таких умов інвестори будуть готові повертати капітал в країну та інвестувати в довгострокові проекти.

Список використаних джерел:

1. Мірошніченко О. Вплив офшорних механізмів на стабільність економіки та фінансову безпеку України та можливі шляхи протидії. Scientific Collection «InterConf». 2023. С. 38-40.
2. Рейтинг схем ухилення від податків: на чому український бюджет «втрачає» найбільше. «Вокс Україна». URL: <https://voxukraine.org/rejting-shem-uhilennya-vid-podatviv-inachomu-ukrayinskij-byudzhet-vtrachaye-najbilshe> (дата звернення: 05.10.2024).
3. Фенюшин В. Фінансово-правове регулювання діяльності офшорних компаній та особливості їх оподаткування. Молодий вчений, 2023. 10 (122). С. 168-172.
4. Kopytko M., Vinichuk M. Use of offshore zones as a way of avoidance from taxation. "Scientific notes of the University "KROK". 2021. P. 79–88. URL: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2021-61-79-88> (дата звернення: 05.10.2024).

Пінчук Д.С.

здобувачка 2 курсу спеціальності «Облік і оподаткування»,
Одеський національний економічний університет.

Семенова В. Г.

д.е.н., професор, професор кафедри економіки
підприємства та організації підприємницької діяльності,
Одеський національний економічний університет

ПОРУШЕННЯ ЛАНЦЮГІВ ПОСТАЧАННЯ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Логістика - це життєво необхідна складова сучасної економіки, від неї залежить ефективність функціонування будь-якого підприємства. Війна в Україні призвела до серйозної логістичної кризи, тому питання налагодження та адаптації ланцюгів постачання є актуальною проблемою [4].

Ефективне та налагоджене управління ланцюгами постачання (ЛП) на підприємстві відіграє важливу роль, адже завдяки цьому забезпечується якість та вчасність поставок, задоволення потреб клієнтів, підвищення конкурентоспроможності та прибутку підприємств. Але протягом останніх років налагоджена логістична система України зазнала значних порушень та структурних трансформацій [2, 3, 4].

Найбільшого впливу логістична система зазнала внаслідок війни в Україні. Логістичні оператори та підприємства зіткнулися з необхідністю терміново адаптувати свою діяльність до нових умов, шукати нові рішення для підтримки безперебійної роботи логістичних процесів [3].

Найбільші втрати внаслідок війни зазнали продовольчі мережі, втративши близько 60% загальних збитків у роздрібній торгівлі. Сегмент fashion-ритейлу (одяг та взуття) втратив 11%, продавці електроніки та побутової техніки – 7%. Такі мережі, як "АТБ" втратила понад 80 магазинів